

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 89 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til Landstinget.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om Statshusmænds Rentebetaling.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 3096).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ordføreren (Larsen [Bjerre]): Ud fra de Bemærkninger, jeg fremsatte ved Sagens anden Behandling, skal jeg tillade mig paa mit Partis Vegne at anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Edvard Sørensen: Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale at stemme for Lovforslaget. Det er i den Affattelse, det nu har, en god Haandsrækning til Statshusmændene i den onde Tid, vi lever i. Der er derigennem skabt Mulighed for, at saa godt som alle de Statshusmænd, der uden egen Skyld er kommet i Vanskeligheder, kan blive i deres Hjem og Virksomhed, hvis Forholdene ikke yderligere forværres udefra. Denne Lov kan forhaabentlig blive Indledningen til en fortsat Udstykning til Gavn og Glæde for de Husmænd, der skal virke paa de Hjem, der oprettes, og til Gavn og Glæde for hele Samfundet.

Kristen Amby: Den højtærede Landbrugsminister sagde under anden Behandling af dette Lovforslag, at man nu fik en Ordning, som var rimelig baade overfor Debitor, altsaa Husmændene, og overfor Kreditor, Staten. Idet man nu summerer Restancerne op, kræver Staten altsaa, at de Statshusmænd, der hidtil ikke har kunnet betale Renter og Afdrag, men er kommet i Restance, for Fremtiden skal kunne betale baade Afdrag af det oprindelige Laan og Afdrag og Renter af et Tillægs-

laan. Jeg ved vel, at man siger, at det bliver under andre Omstændigheder; det bliver en konjunkturbestemt Afgift, der skal betales. Men det giver mig dog Anledning til, naar man saa stærkt siger, at den Ordning, som nu gennemføres, er rimelig for Staten som Kreditor, at spørge Ministeren: Er det nu Mening, at Staten i Fremtiden overfor de Husmænd, der ikke efter det nye System maatte kunne betale, vil gøre sin Ret som Kreditor gældende?

Det kan ikke hjælpe, at man i den økonomiske Morals Navn hævder, at det vil være urimeligt, at de Mennesker, der hidtil har betalt, stilles ringere end dem, der ikke har betalt. Vi erkender, at de ikke har kunnet betale, at Tiderne er saaledes, at de rimeligvis fremtidig heller ikke vil kunne betale baade Renter og Afdrag af yderligere Tillægslaan, og derfor siger vi, erkendende denne Tingens Tilstand, at saa skal de i hvert Fald ikke betale Renter af dette Tillægslaan. Flertalspartierne hævder, at de skal kunne det. Det er meget godt at hævde det, og det lyder jo ogsaa saa udmærket, at man taler herom i den økonomiske Morals Navn. Men er det Meningen, at Staten vil effektuere sin Ret som Kreditor, naar det nu sikkert viser sig, at adskillige Statshusmænd ogsaa efter den nye Ordning ikke vil kunne betale? Det synes jeg, der er Anledning til at spørge Ministeren om.

Landbrugsministeren (Bording): Forskellen for Statshusmændene efter den gamle Ordning og efter den, der skal gennemføres, er den, at efter den gamle Ordning maatte de betale en Rente, der svarede til Opførelsessummen for deres Ejendom, og efter den nye Ordning bliver Ydelsen beregnet efter Kapiteltakstsystemet, saaledes at de kommer til at svare betydeligt mindre, naar de har lavere Indtægter, og mere, naar de har højere Indtægter. Jeg tror, at Indførelsen af denne Ordning vil betyde, at den overvejende Del af Statshusmændene vil kunne betale Renterne. Men det vil formodentlig gaa her, som det for øvrigt gaar i alle Erhverv, at der kommer Folk ind, som viser sig ikke at være egnede til det paagældende Erhverv og derfor ikke kan blive der, og jeg tror, det vil være heldigt baade for Staten og for Husmændene, om de daarligt egnede bliver fjernet fra Erhvervet. Derfor tror jeg ikke, man gør nogen Gavn ved at gennemføre en Ordning, hvorefter selv de, der er uegnede, faar Lov at blive siddende uden at betale noget i Rente, og jeg er anser det for en stor For-